

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre..... 5 frt — kr.
Fél évre..... 2 frt 50 kr.
Negyedévre..... 1 frt 25 kr.
Egyes szám ára 10 kr.

Bérmentetlen leveleket el nem fogadunk.

Hirdetések és nyilttéri közlemények jutányos árszámítás mellett a lap kiadó-hivatala által vétetnek föl.

UJPEST.

Társadalmi hetilap.

Megjelen minden vasárnap.

SZERKESZTŐSÉG

és
KIADÓHIVATAL,

hová a lap szellemi részét illető közlemények, előfizetési pénzek és hirdetések küldendők

UJPEST,

Fő-ut 48. szám.

Kéziratok vissza nem adatnak.

Az ujév!

(P. L.) Kevés örömök, de annál több kínszenvedés után megint itt állunk egy új esztendő határ mesgyéjénél s a mult sirjánál.

Senki nem sirat 1884, senki nem állja körül sírodat, senki nem kívánja maradósodat, nem bucsuzik senki tölled, komorok lesznek az arcok unalmas, kopott képed látára s az öröm pirja lepi el az arcot a jövőre tekintéssel.

Menj év, merülj el a feledés tengerébe, kerülj legalul a forgásba s bár csak ne is születnél volna!

Léteddel megmutattad magad, haláloddal vajha elnémitnád a halálhőrgök rémes jaj szavát, a kizottak és szenvedők átkát.

Menj év, menj s rejtse el arcodat mely oly sötét, oly bú, oly rémséges, hogy jeltelessen sírodra nem lehet egyebet tenni tövises koszorúnál. Sötét képedhez nem illik csillogó keret; megtanítál tűrni, szenvedni, mintegy jelezve: halandó! nem örömökre születél, hanem csak keserű könyek s nyomoruságra. Menj tehát év, merülj el a kínok és szenvedések forrásában, miket szültél, s vajha haláloddal a források megszünnének miket létre hozál. Alig pár nap és újból egy új év reggelén leszünk.

Hátunk mögött a mult, előttünk a jövő, közből az ember! emlékezet és reményvel! ..

Elfordulunk a multtól, hisz bűbánat annak minden egyes napja. Nem merünk vissza tekinteni, mert félünk, hogy úgy járunk mint Loth felesége, megdermesztene a szörnyű képek szemlélete, melyek dultak szegény hazánkban, egyeseken, s kivált kis községünk társadalmi helyzetén.

Elszomorodunk az emlékezet képén s tekintetünk inkább a jövőre irányul.

Bizzunk Istenben! Hátha jóra fordul minden, hátha megvirrad már nekünk is, hátha a hosszú éjszakára bekövetkezik a hajnal! ..

Bekövetkezik! Csak mikor? Beh rég reménykedünk már, be sokszor bízunk a jobb jövőben, s hány-szor csalódnánk! .. Hány-szor ültettük már szívünkbe a remény plántáját?

S mi lón a várakozás vége? Csalódás! .. Eljön az ember rideg keze, szét rombolja várunkat, mire pedig talán már csak egy zsindey kellett volna. Eljön a vihar, s megfagyassza, ki öli szívünkbe a remény szép virágát.

A remény, a remény... Ez volt a magyarnak mindig, ez lelkesítette a küzdelemben, ez vigasztalta a kétségbeesés napjaiban s ez adott életet a halálban!

Még ezt az egyet is maholnap megölik szívünkbe, még ez egy adómentes dolgot is maholnap csak mint a „vált“-ot fogjuk olykor, olykor emlegetni! .. Ezért fogadjuk

a magyar földre szegzett, komor tekintettel az új esztendőt. Feleljenek érte majd azok, kik ezt tették! .. A remény, a bizalom a legfőbb támasz, melyben ha már egy nemzet koporsójában is van, utódai reménylik onnét a feltámadást. Csak minket, csak a magyart fogja el a reménynél a lemondás. Lehajtott fővel várja a jövődőt, elcsigázott, elfanyarodott szívvel tekint a jövőre, s a sors kerekét kizökkenteni nem akarja, hadd jöjjön a minék jönni kell. Sötét az emlékezet tövis annak a kerete! .. De! ..

Ujév küszöbén állunk, a jövőnek egy ujszaka előtt! Ne engedjük tovább, hogy úgy muljék el az is, mint az előzők. Tőlünk függ minden! Ne nézzük összetett kezekkel, mint verik a rabláncot számunkra elleneink, ne a hálót, melynek halál minden egyes szála, ne legyünk idegen czélok eszköze s ne engedjük jogunkat azoknak, kik hyénáink, hanem lépünk a küzdőterre úgy, mint a hogy azt egy dicső nemzet teheti, mely ezer éves fennállásával oly nevet vívott ki magának, mely a világtörténelemben véres, de arany betűkkel van bevésve.

Önmagát becstelenteni meg a nemzet akkor, midőn érdekből, hitvány pénzért rab-szolgájává szegődik a lélekkufároknak, az emberi fenséget lábbal tiprók gyalázatos kompániájába csatlakozik azért, hogy legyen igavonó élete s szennyes becsülete! ..

Nem! Édes keresztény polgártársaim ébredjétek, tegyétek kezeiteket szivetekre s esküdjétek meg az isten szabad ege alatt, hogy a bekövetkezett újévben oda fogtok törekedni, hogy községünkben kiirtassék a bűn, az erkölcstelenség s helyébe a keresztény vallás üdvözítő tana, a felebaráti szeretet, a nép java, községünk virágzása lépjen előtérbe.

Azon keresztire tekintetek, melyen üdvözítőnk meghala s ne arra, a mely a mellen ragyog, s melyet sakterkessel le lehet vágni!

Dolgozzék magának az iparos, turja a földet a földműves, izzadjon, fáradjon a nemzet minden keresztény gyermeke s vallásos áhitattal tegye kötelességét, mely úgy hazája, mint saját becsülete kívánalma, akkor! de csakis akkor nem fognak hízni a gyűlölt jövevények a keresztények véres munkája verejtékén.

Ujév küszöbén állunk, hajtsa ki szívünkben a remény virága, térjen vissza az önbizalom s tegyék kötelességüket az önczelért és nem az idegen vampyrok czéljáért.

Hisz mit érdemelne egy oly nemzet, melynek ezeréves fényes multján csak a dicsőség ragyog s az ezeregyedikén a haszonlesés, az érdek, a járom, az erkölcstelenség lenne?

Nem! Ennek nem szabad bekövetkezni. Annyi honfiai vér nem omolhatott hiába, egy nemzet, melynek ezeréves fennállása van mint

buborék el nem enyészhetik a jövevények erkölcstelen isten tagadó, büzös pocsolójába.

Mi élni fogunk, mert élni akarunk! Hazánk szabad, dicső s a piszoktól megtisztítva lesz, mert ezért küzdünk.

Ujév küszöbén állunk. Fogadjuk meg, hogy szívünk minden dobbanása, agyunk minden gondolata a magyar haza, a keresztény nép jóléte, a becsületes és jogos törekvésre lesz szentelve, hogy küzdeni fogunk minden lehető és tisztességes eszközzel, vállalásos áhitattal az önkényuralom, s a zsidók s bérenczeik pokla ellen. Isten minket úgy segéljen.

Az új választásokhoz.

Már mult számunkban kifejtettük nézetünket az új előljárási választásra vonatkozólag, de mivel ez úgy oly fontos községünkre, melytől egy a község, mint egyesek létjoga függ, kötelességünk e tárgyat folytatni.

A törvények és a közigazgatás végrehajtása mindig a községekbe történik, senki sem tagadhatja el, mily fontos kereké a község az állam gépezetének.

De, hogy a község, vagyis az állam gépezet e kereké kellőleg teljesítse feladatát, s az egész nagy gép fen ne akadjon, mindenestre üdvöst czélzó munkálatában — kell hogy a község oly előljárással — vagy hogy a fentebbi hasonlatot folytassuk — a kerek oly különkel bírjon, melyek szilárdsága az állam fontos teendőinek végrehajtásánál teljes biztosítékot nyújtson.

A községről, mint az állami test egy tagjáról szólva, e minősége is mindenestre kellőleg indokolja, hogy vezéreiben, előljárásiiban az állam iránti kötelesség teljesítésére buzgó, szakavatott becsületes férfiakat bírnak.

Különbén a község saját önkormányzati jogát tekintve egy önálló egészet is képez.

Azonban ki sem tagadhatja, hogy midőn önkormányzati jogát gyakorolva saját szellemi és anyagi gyarapodásán munkálkodik, azzal az állam — s miután nem politikai téren az állam s nemzet fogalma azonosítható, azzal a nemzet szellemi és anyagi gyarapodását mozdítja elő.

Es kik ennek a kétszeres gyarapodásnak tényezői a községben?

A jó előljárók.

A választások még nem kezdődtek meg, épp azért, önökhöz szölkünk választó polgárok. Az önök kezeibe adatott a jog, maguknak kell választani előljárókat, gyakorolják jogukat úgy, mint azt községük léte és saját becsületük parancsolja.

De jogaik gyakorlata előtt szivleljék meg jól kit választanak. Az előljárási választás nem képviselőválasztás, e választásnál ne vezessen senkit politikai érdek!

Ne vezessen az önrdek se, ne vezessen az atyafiság se és végre azzal az elhibázott olvvel is szakítsanak, hogy oly egyéni választásnak, kitől nem kellend majd „félni!“

Az igazságot szerető ember nem fél az igazságos erélytől!

De igen, választásnak oly egyéneket, kiket a közéletben is tiszteltek, kiknek becsületes szívük, nyugodt lelkiismeretük van, kik hivatal, kenyeret nem keresnek az előljárási tisztésben,

kiket sem orruknál vezetni, sem pénzért az igazságszolgáltatás terén elkábitni nem lehet, kik bajaikban készséggel nyújtanak segítyt vagy részesítnek jó tanácsban, kik tiszteletre tanítanak előjárók iránt, kik önzetlen munkásai lesznek a község szellemi és anyagi gyarapodásának s ha ily előjárókat választanak, míg a legnyugodtabb szívvel tettek eleget polgári kötelességeiknek, egyszersmind előttük lebeghet a tudat, hogy közvetve édes hazánk gyarapítása boldoggá tételére köteles polgári adójukat is leróvták!

A jövő.

Egy-két nap s az enyészet ez a vén sirásó egy unott évet temet el megint.
Mint a siron a virág, helyébe új élet támad megint.
Vaijon minő lesz ez a másik év?
Jobb leend mint a haldokló? Ez is annyi bubánatot hoz-e ránk miként elődei?
Hejh, pedig de elkelve már egyszer néhány dertis nap a magyarnak!

... Óriási sziklaterem közepén egyszerű fénytelen trónuson egy őszbeborult agg foglal helyet. Arcának minden vonásán az örök tudás tükröződik vissza; szemének tekintete belát a végtelenbe. Ez agg: a Jövő.

Körötte a teremben hosszú, sorban koporsók fekszenek a földön.

Mindegyik koporsón rövid felirat látható. Az eltemetett évek száma, története.

Egyszerre csak zaj támad az üreg bejáratánál. Foszlányos ruhában egy vézna, sápadt arcú alak rohan az elé.

— Ki vagy? Mit akarsz, ez idegen helyen?
— Könyörögni jöttem hozzád! Oh ugy-e te vagy a Jövő?

— Igen, én az vagyok. Tudom előre mit hoz a holnap, ősmert előttem minden. De te ki vagy szegény rongyos alak?

— Szégyenlem megmondani, hogy ily mezbe látsz. Én Magyarország geniusa vagyok!

— Magyarország geniusa?! kiáltott fel az agg csodálkozva. És mit kívánsz tőlem?

— Kérni jöttem hozzád. Oh tárd fel előttem hazámnak jövőjét? Mond meg nekem, hogy ez a beköszöntő újév szintén olyan szomorú lesz-e, mint a sirba-fekvő többi? Fedezd fel előttem, mi sors vár a magyarra? Bánat köszönt e reá ismét, vagy pedig jobb sors fogja érni?! Csakugyan meghal-e, vagy eléri valahára kiérdemelt dicsőségét, várva várt jólétét? Oh juttass nekem a reménynek bűvös talizmánjából valamit, hadd osszam azt szét a kétségbeesettek száz-ezrei között!

A sápadt alak könyező szavára, hulló könyveire az agg rideg arca mintha részvétre gyult volna.

— Nagy dolog az, a mit te kérsz tőlem, ha elárulom a jövő rejtelmét. De neked megteszem. Menj oda jobbra, ahhoz az aranybaszott függönyhöz és láss.

AZ „UJPEST” TÁRCZÁJA.

1885.

Jobb lesz valjon, mint a régi?
Oh ha tudnánk hinni néki!
Bizni nyájás mosolyába,
Remény keltő szép szavába!

Az elmúlt is ígért sokat —
S adott gondtelt nappalokat,
Átvirrasztott éjszakákat...
Örömenél több volt a bánat.

De a szív — az bizik benne,
A multnál ha tán jobb lenne!
És ha nem jobb, lesz csak oly jó,
Bű s örömben rá hasonló.

Oh van e nagy hitnek kéje!
Csak csalódás, az ne érje,
S összehuljon egy csapásra,
Mint a fagy-ütött madárka.

Mészáros J.

Az alak teljesíté a parancsot. A függönyt félre lebbenté és nézett hosszan, mereven.

Halovány arcán egyszerre csak pir gyult ki, melázó szeméből az öröm sugárzott.

— Mit látsz, hogy oly öröm szállta meg szívedet?

— Oh atyám, minő boldog vagyok! Látom ismét Mátyás féyes korát feltűnni. Látom a koronás királyt népei közt lakva, látom a magyart dicsőségben, hatalomban, jólétben! Oh mondd, nem káprázat e mindez? Beteljesednek e egykor a tündér látományok?

— A mit most láttál az hazád jövőjé képe. A z a b e k ö v e t k e z ő u j e s z t e n d ő.

— Közönöm néked, hogy így megvigasztaltál! Most már érdemes élni, — rebegette az alak elhagyva a termet...

Izgult lelke álma ez csak, vagy pedig megtörtént valóság?

Oh akármű, csak bete jessedjék, csak már egyszer vége lenne a kinszenvedésnek, csak már egyszer boldog lenne Magyarország!

Olvasóinkhoz.

Jelen számunkkal befejezzük ez évi munkásságunkat. Hogy mit tettünk, fölösleges elősorolnunk. Tettük azt, mit szívünk sugalt, tettük, mit becsületünk parancsolt, megálltunk őrhelyünkön úgy, mint a hogy azt hazánk, községünk s keresztény polgártársaink léte megkövetelte. Ostoroztuk a bűnt, lerántottuk az álarcot a maszokokról, lelepleztük az erkölcstelenséget, feltártuk a helyzetet úgy, a mint van s a hogy nem tetszik sokaknak. Megmutattuk az örvényt, mely felé haladtunk az újvilág hódítók uralma miatt s megjelöltük az irányt, mely felé haladni kell, ha az örvénybe jutni nem akarunk. Nem álltunk szolgálatába senkinek, nem függ létünk aláírási kegyelemdíjtól, hanem összefüzdik éltünk fonala keresztény polgáraink létevel.

Felvettük a lobogót, kitűztük a célt, melyfelé haladni akarunk s nem kértünk senkit, hogy kövessen, haladtunk. De célunk a nép célja, törekvésünk a nép jóléte s mondhatjuk utunkon nem egyedül haladunk, velünk a polgárság, velünk a becsület, velünk a kereszténység Istene s ellenünk: a jött-ment handlé had s ezeknek zsoldjában állók, az erkölcstelének piéczái s a sakter kés!... Igy álltunk a multban, ez volt munkásságunk a multban s ez lesz a jövőben.

Nem ígérünk hangzatos frázisok közt isten tudja mi mindent, nem ütjük a dobot: ki ad többet érte, hanem teszük azt, mit honpolgári kötelességünk, mit a keresztény vallás parancsol.

Jövőnk a multban gyökeredzik, azon multban, melyet edzetté tett a vihar, erőssé a fergeteg s létjogra emelt a törekvő küzdés. Azok leszünk jövőre is, kik a multban voltunk, védői polgártársainknak, védői a keresztény-

Szilveszter estén.

Mindenütt vidámság, kurjongatás, éneklés, zene hangzik. Szilveszter éjjelén a közcsendet közlárma váltja fel, még az áldott Mihaszna Andrások is a közlármba vegyülnek s onnét dixióznak: „ma rőndnek nem muszáj lönni!”

De minek is? Nagy temetés van ma, egy egész esztendőt kell eltemetni a feledés tengerébe, a borba, az örömbé.

Vidám czimborák állnak az egyik utca-sarkán s fontos arccal tanácskoznak, hová, merre menjünk?

Sok okoskodás után elhatározzák, hogy az időt megölendő előbb a K.... korezmába mennek, azután .... y kávéházba s azután: majd meglátjuk...

— Menjünk.

És mentek.

A merre csak léptek a gondtalanság ment nyomukban. Kaczagások, léhaságuktól viszhangzott az utca.

A korezmába érve felhangzott a dal, vége hossza nem volt az adomáknak s ürültek a poharak egyre, másra

Huzzad cigány az angyalát!... Notára gyujtanak, s a bűnnek nyakára ülnek.

Mily fiatalok, s hogy örvendenek hogy

ségnek s ostorozói a bűnnek, az erkölcstelenségnek.

Adja a magyarok istene, hogy ne kellessen annyi ocsmányságokkal foglalkoznunk, adja az ég, hogy községünk felett is tisztultabb legyen már a láthatár s a kereszténység magasztos elvei diadalmaskodjanak a piszkos sakter talmud felett.

Mi küzdeni fogunk továbbra is s rendíthetetlenül állunk őrhelyeinken; reméljük keresztény polgártársaink továbbra is azok lesznek hozzánk, kik eddig voltak.

S ha ez így van! Akkor hadd jőjjön, a minék lenni kell, minket készen fog találni!...

Előfizetési felhívás!

Jelen számunkkal lapunknak első évfolyamát befejezzük, minélfogva tisztelettel kérjük azon helybeli és vidéki előfizetőinket, kiknek előfizetésük lejárt előfizetéseiket idejekorán megújítani sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében akadály álljon be.

Lapunk ára:

Egész évre..... 5 frt — kr.
Fél " ..... 2 " 50 "
Negyed " ..... 1 " 25 "

Előfizetőinknek azon előnyt és kedvezményt nyújtjuk, hogy bárminő ügyükben lapunkban díjtalanul erős támaszt, erélyes pártfogót és lelkiismeretes védelmezőt nyerhetnek.

Az előfizetési pénzek postautalványon a címnek pontos megjelölésével (Ujpest: Fő-út 48. sz.) vagy Fridmann fűrdő pénztárához József küldendők, vagy személyesen is áthozhatók.

Lapunk egyes számai 10 krajczárért kiadóhivatalunkban, Fridmán József ur fűrdőpénztáránál, a lóvaspálya indóház dohány-tőzsdéjében, Kriszt József, Földessy Károly, és Liedloff József fűszerkereskedő uraknál kaphatók.

Lapunk jelen számához mellékletünkön kívül, vidéki levelezőinknek egy postautalványt is csatolunk, hogy azon az előfizetéseket mielőbb megtenni sziveskedjenek.

Az „Ujpest” kiadóhivatala.

Különfélék.

— A szocziális nyomda. A lapokban oly nagy zajt ütött „anarchista, vagy szoczialista nyomda Ujpesten” világba dobott hír nem egyéb hazugságnál mely csak is az Ujpesten oly hirhédte vált és esendbiztos ezimen szereplő Csapó Géza önérdéke és az ujpsti zsidó érdekek hoztak előtérbe, — mert Csapó tudván azt, hogy Ujpesten uti lapu van a talpa alá

ujból egy évet rughattak el maguktól, pedig jönni fog idő mikor áldva térnének rá vissza ismét.

— Igyunk! Éljen a dal, pezsgőt pinczér, huzzad cigány!

Es éneklük:

Igyunk, az ember egyszer él,
Az évek elsuhanak! stb.
Rajt! ürüljön a pohár
Mig isztok a bú messze jár!...

Egyszer élünk fiuk! Huzzad cigány. Pezsgőt pinczér!

És fogyasztják üveget üveg után, szórják a bankót bankó után.

— De gyerünk tovább!

— Igen menjünk.

Menjünk, de nem lehet. A lélek menni akar, de a test nem bír. A székéről csak azok birtak megmozdulni, kik az asztal alá gurultak.

— Hohó, baj van!

— Baaaaj biiizon!...

Itt maradunk; ugyan itt maradunk!... És öntik a bort tovább, mert már inni nem tudnak, több jut az asztalra és a földre, mint a gyomorba.

— Huzzad moré!

— Huzom nagyságos uram!

— Nem hallom a ki..... huzzad!

köve és ott bűnös üzelmeit tovább nem folytathatja, maga mellett tehát reklámot akarván csinálni minél többet, természetesen arra számítva, hogy ennek folytán sikerülni fog valami úton módon a fővárosi, ugynevezett Mihaszna Andrások közé bejutni. Zsidók és a járszalajukon járó előjáróságunk pedig arra számítván, hogy ezen az úton és módon sikerülni fog majd a községi polgárság nyakára katonaságot requirálni, hogy így a legközelebb bekövetkezendő községi választásoktól a polgártársaink még felemlíthető részét polgári jogaik gyakorlásától visszariasszák. A lapokban megjelent hír egyáltalában valótanság ez az csak is Csapó, vagy mint Ujpesten nevezik Bakónak roszakaratulag kigondolt eszméjének volt, a ki is a midőn a törvényellenes cselekményt véghez vitte és magának hogy reklámot csináljon eme bűnös cselekményü diadalmát rögtön a budapesti könyvnyomatos lapnak beküldvén és így világá bocsájtá a hazugságot maga a járszi szolgabíró azonnal kijelenté, hogy az egészben nincs semmiféle állam ellenes bűntény, tehát mi jögon merészelté Csapó a házszentélyét megsérteni? Mi jögon merészelté brutálítását a szegény védtelen leányon és kis gyermekén elkövetni? és őket éjnek idején a községi házához hurczolni és ott tartani reggelig a midőn a szolgabíró őket haza bocsájtotta. Az ujpesti Mihaszna Andrásféle Csapó által megtámadott háztulajdonosa Eöry Gusztáv és neje, kik felesleges lakrészüket bére adták Wachtler Herman es. kir. közhadseregbeli szab. áll. főhadnagynak, a ki művelt és igen tisztességes uri egyén lévén, a ki hivatalos állásánál fogva csak igen ritkán fordult meg ezen lakásán, ott rendszeresen csak 80 éves édesanyja 45 éves nőtestvére és 12 éves gyermeke lakot. Az ott levő és nyomdának keresztelt sajtó oly kicsiny, hogy azon csak is vislókártya készülhet; de egyáltalán semmi néven nevezendő kompromittáló iratott nem találtak. Ilyen szalmaláng tehát a Csapóféle kilátásos zsidó reklám. Csak hogy most is, mint mindig, esütörtököt mondott.

— Haladunk. Azt mondja valaki, hogy Ujpest nem halad? Már három lapja is van. Vagyunk mi, mint régi barátai és védői polgártársainknak. Van egy zsidó luglap, melyet a zsidók büneik takargatásul közös kegy adományából tartanak fenn az eddig világra jött 4. számú a 3-dik szerkesztővel s van végül egy új antiszemita humorisztikus lap, melynek már első számát volt szerencsénk látni. Örvendünk az ujszülöttnek, s kívánjuk hogy a megtért szerkesztő, Naszluhász Ödönnek e válalata sikerültebb legyen mint az előbbi volt. S üthesse, vizsgálja, gunyolja azokat kik féregként rágnak a szegény községi községünkön. A megtérők üdvözülnek!...

— Veszedelmes betörők Ujpesten. Közöljük e hírt úgy, mint a hogy az az előjáróságtól a pesti könyvnyomatosnak be lett küldve.

A primás oda sug a böggös fülibe eredj huzd a fülibe. És a böggös csak úgy izzad bele úgy huzza!

— Ezt már hallom! Beh, szép!

— Igynk fiuk! Rövid az élet, örök a sir! Isznak.

— Szervuszok fiuk!

Szervusz szervusz!

— Éljen az élet.

— Éljen!

Most üti az óra a 12-öt.

— Éljen az újév!

— Éljen!

— Gyertek nézzük meg, hogy fut amult év. Nagy nehezen kibotorkáznak valahogy az utcára. Az egyik a hogy lép hanyat vágja magát. Ott marad.

A többi karöltve dőlgeez az utcán, dalolva tántorognak isten tudja merre...

Egyszer az egyik kapu alól rongyos fucska vánszorog elő. Gyöngö testét alig fedé ruha. Kezei reszketnek.

Arca nedves a hidegtől.

— Féltre az utból kölyök.

— Ki vagy, mit akarsz? Hord el magadat.

A kis fiu fogvaczogás közt alig bírja kinyögni.

— En az ujesztendő vagyok, egy kis alamizsnát kérek... boldog ujesztendőt!...

Alvilági.

Az ujpesti Stern-féle szeszgyár udvarán a gépnáz közelében Hejba József éjjeli őr tegnapelőtt éjjel a sötétben egy alakut látott oládkodni s midőn megszólította, az hirtelen mellé ugrott és egy fejszeczapással földre terítette. A megtámadottnak csak annyi ereje maradt, hogy egy párszor segélyért kiáltott, mire a tettesek — kik ketten voltak — tudva, hogy a szomszédos gyárak udvarán több éjjeli őr tanyázik, megugrottak. A tettesek a gyárudvar hátulso részén az erős deszkakerítést lefeszítették és úgy hatoltak be az udvarra, honnan a gyárhelyiségbe akartak törni. A szegény éjjeli őr csak másnap reggel találta meg a gyár udvarán vérében fekvő eszméletlenül. Csapó ujpesti csendbiztosnak a tettesek egyikét már tegnap sikerült kézrekeríteni Dobos Ferencz ismert vakmerő csavargó és betörő személyében, a ki a betörési szándékot beismerte s bűntársát is megnevezte.

— Illek Vincze ujpesti plebános karácsonyi Szt. beszéde — a templomban — „Keresztény hitem ti többet adtok az istentelen és haszontalan ujságszerkesztőkre mint a Szt. evangéliumra, sőt azokat imádjátok, és irka firkájokért odaadjátok verejtékekkel szerzet krajczártokat hogy magatoknak pár percnyi mulandó örömet szerezzetek.“ Bizony jobb lett volna az ujpesti keresztény polgároktól megtollasodó plebános és tiszteletbeli rabbinus urnak azt fejtegetni hogy miként fosztogatják ki és teszik tönkre anyagilag és mételeyezik meg szellemileg a keresztény hiteit a zsidók! — és a keresztényi tanokból kiindulva adott volna tanácsot halgatónak arra, hogy miként rázhatják le magukról a zsidók jármát és menekülhetnek meg fosztogatósaiktól; ez lett volna egy keresztény lelkeshez illő kötelesség. — No de majd meg jó az idő a mikor leszámolunk a tiszteletbeli rabbinus urral is! a mikor a keresztény polgárság megfogja őt ösmerni hogy valóságban kicsoda.

— Szt. Bertalan ügyében a kir. tábla Szt. Bertalan ügyében szabadlábra helyezte. Elvetette a törvényszék azon indoklását, hogy Szt. Bertalan veszélyes volna szabadlábbon. Mivel azonban Szt. Bertalan a sajtó törvényszék ítéletét jogerősnek jelentette ki, így államfogház büntetését megkezdette.

— A büntényéből. A helybeli előjárólegujjabbban egy szabályrendeletet küldött a vendéglősöknek és kávéosoknak, melynél fogva az előbbiek tartoznak 9 órákig, az utóbbiak 11 órákig bezárni és kiűritetni helyiségeiket. Mi nekünk a rendelet kiadásához semmi közünk, azt igen helyesnek ismerjük el, de annak foganatosítása a legnagyobb igazságtalansággal hajtatik végre. Ugyanis míg két helybeli keresztény kávéház tulajdonost illetőleg vendéglőst, kiknél a polgárság színe s java szokott egybegyűlni, legszigorubbban utasítanak a szabályrendelet megtartására, addig a főutcán a kóser vendéglősök és kávéosok üzletei reggeli 3-4 óráig nyitva vannak a nélkül, hogy erre engedélyök volna. Ebből az a tanúság, hogy az előjáróságtól elválaszthatlan rokonságban lévőeknek minden szabad.

— Chapó, mint reklámhős. Figyelmeztetjük a fővárosi sajtót, hogy a Pesten megjelent könyvnyomatoshoz beküldött hírek egytől-egyig valótanságok; s a lapok felültetve vannak általa, mert azokat Chapó csendbiztos maga gyártja s farag rémséges betöréseket, szocialista nyomdákat és anarchistákat csak azért, hogy magáról beszéltesse, mivel innen kifelé állván szekere rudja a fővárosi rendőrséghez ohajtana bejutni. Kiténik ez öndicséret a ma megjelent Stern féle betörések és az anarchisták nyomdairól, mik egy szög hazugságok.

— A bünbarlangból. Még a múlt hóban történt. Négy helybeli fiatal ember mulatás után nem éppen tisztességesen viselte magát az utcán. Baternay jegyző segéd ki ép ekkor tért haza az éjszakai mulatozásból meglátva a fiatal emberek cselekedeteit, a négy fiatal embert letartóztatta s a községi házában nevezett saktertanya börtönébe kísérte s ott a bíró tudta és engedelmé nélkül megvasaltatta. Ez történt reggeli 8 órákig. 10 órákig felhívta a deniquenséket Chapó biztos s tudokra adja hogy egyenkint 5 frta büntetettnek, mibe a

fiatal emberek bele is egyeztek. Jellemző az egész esetben Chapó önkényes eljárása, ugyanis a fiatal emberek előadása szerint a pénzbírsággal való megbüntetés Uhlarik bíró tudta és beleegyezése nélkül történt. Erre csak az a megjegyzésünk, s a mit Chapónak (vagy mint köznyelven nevezik Bakónak) ajánlunk figyelmébe: Chapó uram biztos uram! tudja-e azt a magyar hőzmondást: „Addig jár a korszó a kutra, míg egyszer eltörlik.“

— Mohács város virilistáinak kiigazított névsorát küldte be lapunkhoz levelezőnk. A virilisták között, mondjuk az első helyén már zsidó áll. Neve: Freund Mór. Az összes virilisták száma: 20 Ezek közül 9 zsidó. Tehát majdnem 50 százalék zsidó virilistája van Mohács városának. Gyönyörűsége állapotok! És még mindig vannak oly szellemi rövidlátók, kik az antiszemitizmus létjogosultságában kételkedni mernek.

Apró hírek. A helybeli magyar asztaltársaság f. hó 21-én d. u. 6 órákig tartá értekezletét, melyen elhatározottat, hogy a gyülekezethez 24 frtnyi pénzkészlete a helybeli szegények javára adassék. A helybeli olvasókör jövő évi január hó 10-én tartja táncvizsgalmát, jegyek kaphatók a rendezőség egyes tagjaitól. — Megható ünnepély. Megható ünnepélynek voltunk tanúi f. hó 22-én Fridmán József ur helyiségeiben. Az első ujpesti „Nándor“-hoz címzett betegsegélyező és temetkezési egyesület karácsonyfa-ünnepélyét. A terem színi megélt közönséggel. 7 órákig lépett fel szószerűre Kilián Gábor ur. Magyar nyelven modott beszédje egyike volt a legremekebbeknek, melyben híven eszterelte a karácsony szent ünnepének czélját. Szép beszédet mondott el Führer János ur is, habár német nyelven. Ezután következett a 14 árva ünnepélyes felöltöztetése. Hogy örültek szegények a mai napnak, azt toll nem képes kellőleg eszterelni. Az egész ünnepélyt vidám vacsora és tánc követte s ezzel az ünnepély véget ért.

Szterényi Bertalan ügye.

Múlt számunkba leirtuk az esküdtszéki tárgyalás lefolyását; nem lesz azonban érdektelen, ha még egyszer az ügyhöz szólunk.

Sok minden történt azon a tárgyaláson olyan, mi ha egy jogász védő előtt történik, bizonyára nem veend a kir. ügyész oly fényes elégtételt, mint így ért el a védtelen, pasztalatlan vádlottal szembe, ki bizva erejébe, igazságába, a maga csekélységébe mert szembe szállni a híres, vicces kir. ügyészszel.

Nincs szándékunk helyteleníteni az esküdtek eljárását, sem a törvényszék ítéletét különösen mi, kik kiváló tisztelői vagyunk a törvényeknek s barátai az esküdtszéknek. Sőt maga vádlott Szterényi egyike azoknak, ki minden lépten-nyomon a törvényt szem előtt tartja. Ahhoz utasítja a védteleneket s oltalmat ajánl mindenki számára,

O az, ki az esküdteket is mindég a legnagyobb tisztelettel s mint hazánkra nézve üdvös intézményként említi. S már a tárgyalásnál kinyilvánította: ha hibázott, büntessék, ő kegyelmet nem kér.

Ép azért, valamint ő, úgy mi is megnyugsunk az ítéletben, de legyen szabad egy kissé megvizsgálni a tárgyalás lefolyását.

A kir. ügyész a vád csak azon részét firtatta folyton: vajon Sárkány pénzért szolgáltat e s a k igazságot?

A tanúk valamennyien hit alatt vallották, hogy a bíró Szterényinek megtagadta kérelmét a tanu megidéztetésre vonatkozólag, még továbbá azt is bármilyen kérelmet tett Szterényi, az elutasítva lett. Őt minduntalan rendre utasította, holott a tanúk vallomása szerint Polonyi Géza ügyvéd szintén oly kifejezésekkel élt s őt mégsem utasította rendre. Továbbá Szterényit rovott előléle ünek nevezte s a gyilkosokat, kik csakugyan azok voltak s még hozzá ezuttal vádlottak is, ezeket fölöslegesnek tartotta Sárkány rovott előléletünek keresztelni.

Ezekből kifolyólag a laikus is beláthatja s ha hozzá vesszük, hogy Sárkány már a tárgyalást megelőző napon oda nyilatkozott: majd így meg úgy lesz, majd befűtülök én Szterényinek, hogy Sárkány és Szterényi között ellenséges viszony fejlődött ki, mely nem a törvényesség, de a személyeskedés jellegével bírt.

Most már a tények oly eredményeket tüntettek fel, legalább, ha lélektanilag fogjuk fel a dolgot, hogy Sztérényinek jóformán nem maradt más hátra, a „hatalmas“ Sárkányával szembe: a boszunál.

Igy, felh-vült állapotába írta azon cikket, melyet ha előzőleg tekintetbe vesszük a körülményeket, inkább a tulhevült állapotnak, a megsértett önértet kifolyásának lehet venni mint hogy Sztérény talán a bírói tisztséget akarta volna megsérteni. Nem, ezt Sztérény nem tehetette. O felbőszülésében nem tudta megváltogatni eszközeit s a személyen akart bosszút állani, melyben az ügyész a bírói tisztség megsértését látta a Sárkány bíró lelki kövéredésére. Kár volt Sztérénynek nem úgy tenni: megkérdezni mikor veti le uram a bírói inget, hogy mint csak hozzám hasonló embert érje bosszum vagy nyaklevesem!

Sőt mondhatni csak a kir. ügyész fujja fel a dolgot bírói tekintély megsértésére, miről bensőleg maga a kir. ügyész megvolt győződve hogy ez a Sárkány bíró határozott ellenséges személyeskedésének a kifolyása. No de hát erről ő nem szólhatott, hisz hogy legyen a vádló védő éppen antiszemitaival szemben, hisz most nem vagyunk nyiregyházi törvényszék termében !...

Mért kellett figyelmen kívül hagyni a tanuk egyhangu vallomását? Hisz ha ezeket figyelembe vesszük, láthatjuk, hogy meg volt az ok a felháborodásra, mert vallják, hogy Sztérénynek kérése folyton mellőzve lett Sárkány által !...

Ne bonczolgassuk a dolgot, min segíteni már ugysem lehet, legyen elég, ha kimondjuk: ha Sztérénynek egy lelkiismeretes védője van, ki fel tudja használni az adatokat, fölmentve lett volna s a kir. ügyésznek viczeses okoskodása kártyavárként omolt volna össze, mint így a nemjogász s tapasztalatlan Sztérényé.

Mert bizony az a „született rágalmazó“ meg tudja ám zavarni a kezdőt, a tapasztalatlant s ezt föl is tudja használni a kir. ügyész, de nem egy jogászt, ki ha mellette lett volna aligha nem az ártatlan „bárány“-ra, a mintabíróra zudítja a „helyes eljárás“ következményét mint a hogy azt Sárkánynak eljárása követele volna. De hagyjuk az ítélet elhangzott. A bűnös (?) szenved. Nyugodjunk meg az esküdték eljárásában mely ha hibázik is, nem önhibája, hanem a törvényé, mert a törvényé az informálás a szívre, mit az erős tud, a gyenge nem. Nemzetünk minden osztályánál a zsarnokság akár a szívre akár a hatalomra mindig meg lesz.

Századok története igazolja ezt.

A szólásszabadság bilincsei eltörtek, de vajlon azért nem az önkény uralom kegyfényében sütkérezünk? Am bűnhődjék a bűnös, mi is azt mondjuk, még ha szív sugalja is azt s nem a holt §-us, csak azt kell szem előtt tartani: a rossz tett rossz, de helyre hozható, de ha az ítélet rossz, az nem hozható helyre soha!

Mer. hála az égnek s Kossuth Lajos nagy hazánkfíának, birunk sajtótörvényekkel, mik nélkül talán már rég egy idegen népfaj lábainál görnyednénk, de ne feledjük, vajlon Kossuth megalkotta-e volna-e így a sajtó törvényeket mint azok ma állanak?

Az alkotmány legdicsőbb vívmánya az 1848-iki sajtótörvény, de az ma ugy agyon van spēkelve miniszteri rendeletekkel, hogy az nem sajtótörvényhez, hanem Szibilla jóskönyvhez hasonlít, sok tekintetben előnyös a zavarosban halászni szerető katalomnak.

A mely sajtótörvény a kellő rendszerrel s felvilágosításokkal nem bír, az az önkénynek hatalmas fegyverévé válhatik.

Adja az ég, hogy mielőbb elérjük azt az időt, midőn a sajtótörvények is, kellő rendszer mellett, Magyarország első törvénye legyen.

P. L.

Feloldó szerkesztő és kiadó:
ÁGOSTON JÁNOS.

Megjelent második kiadásban:
LE AZ ÁLCZÁVAL!
ADATOK
EÖTVÖS KÁROLY
hirhedt saktervédő életrajzához.

Írta:

ÁGOSTON JÁNOS

v. jószágigazgató s a hirhedt saktervédő egyik áldozata.

Ára 30 kr

Kapható: Ujpesten fő-út 48 szám, és Fridmán ur fürdőpénztáránál.

HUSZONHATODIK ÉVFOLYAM!

ingyen regény melléklet minden számhoz és regények kedvezmény áron.

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

BUDAPESTI BAZÁR

czimű hölgydivatlap 1885-ik évi folyamára.

Előfizetési feltételek a „Budapesti Bazár“-ra az ingyenes regénymelléklettel együtt

Egész évre (januártól december végeig) ..... 10 frt

Fél évre (januártól június végéig) ..... 5 „

Negyed évre (januártól márczius végeig) ..... 2 „

Az előfizetési pénzeket legegyszerűbb postautalvánnyal beküldeni ily czim alatt:
KIRÁLY JÁNOS szerkesztőnek
(Budapest, koronaherceg-utca 17. sz.)

BARTALITS IMRE

könyvnyomdája

Budapest, VIII., Eszterházy-utca 12. sz.

Elvállal mindennemű

NYOMTATVÁNYOKAT

ugymint

gyászejelentések, falragaszok, meghívók, iparágakra vonatkozó munkáskönyvek, egyleti alapszabályok, peres iratok, látogató-, bali-, belépti jegyek, nyugták és számlák s. a. t. csinos kiállításban és jutányos árak mellett.

Ugyanott készen kaphatók világi dalok, és szent énekek bekötve, rizsma és konczonként, vásárosok és bucsusok számára.